

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a IV-a ORDINARĂ – FEBRUARIE 2012

Ședința din ziua de 24 februarie 2012

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă.
2. Dezbateri asupra ordinii de zi.
3. Închiderea ședinței din cauza lipsei de cvorum.

Ședința începe la ora 10.00.

Lucrările sînt prezidate de domnul Marian Lupu, Președintele Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,
Bună ziua. Rog să vă ocupați locurile.
Secretariatul,
Rog să anunțați prezența în sală.

Domnul Maxim Ganaciuc – *secretar general adjunct al Parlamentului, șeful Direcției documentare parlamentară:*

Doamnelor și domnilor deputați,
Bună ziua.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 deputați, și-au înregistrat prezența 56 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Furdui Simion, Jantuan Stella, Șova Vasili, Vieru Boris – în delegație; Butmalai Ion – din motive de sănătate, Plahotniuc Vladimir. Nu s-au înregistrat, de asemenea, deputații Frațiunii parlamentare a Partidului Comuniștilor.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,
Ședința este deliberativă. Rog să onorăm Drapelul Țării. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*
Mulțumesc.
Microfonul nr. 5.

Domnul Victor Popa – Frațiunea PL:

Domnule Președinte,

Comisia juridică, numiri și imunități cere transferarea proiectului nr. 2574 pe 1 martie. Noi mai avem o problemă de... Aici, deși este lectura a doua, dar nu am pus toate punctele pe „i”.

Domnul Marian Lupu:

Da, Secretariatul,

Rog să notați acest lucru, ca proiectul nr. 2574 să fie inclus pe lista celor care vor fi aprobate pentru examinare, în perioada următoarelor două săptămâni.

Microfonul nr. 4.

Domnul Gheorghe Brega – Frațiunea PL:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Rog ca proiectul nr. 2239 să fie retras pe săptămână viitoare pe motive tehnice.

Și aș vrea o remarcă, domnule Președinte.

A doua zi aud că membrii din Frațiunea Comuniștilor sînt în deplasări. La ședință nu vin, dar văd că în deplasări peste hotare pleacă. Ceva nu-i chiar bine.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Deci, în primul rînd, proiectul nr. 2239.

Secretariatul, la fel mișcați-l pentru perioada următoarelor două săptămâni.

Ieri s-a menționat și alte chestii, în afară de deplasări, mașini. Eu am solicitat nu doar remarce, care sînt valabile și sînt bune aici în ședința plenului Parlamentului, dar și acțiuni, pentru ca să completăm acel vid legal și regulatoriu, care ar specifica toate normele, care se referă la acest subiect.

Microfonul nr. 5.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Președinte,

Noi sîntem gata cu proiectul nr. 1672, deci cu indemnizațiile și salariile pentru ...

Domnul Marian Lupu:

Nu, aceasta eu înțeleg. Păi, eu exact am luat ca exemplu anume acest subiect, care se referă la sistemul de salarizare. Și ce facem cu el în cazul neparticipării? Exact în aceeași măsură rugămintea a fost să vedem acțiuni, elaborări concrete privind transportul, deplasări și toate celelalte aspecte care vizează activitatea deputatului.

Microfonul nr. 5.

Domnul Ion Hadârcă – Frațiunea PL:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Deoarece nu s-a ajuns încă la un numitor comun și pentru a nu crea probleme legate de prezența cvorumului în sală, noi propunem retragerea de pe ordinea de zi a proiectului nr. 328, punctul 7.

Domnul Marian Lupu:

Am notat acest lucru. Alte propuneri? Nu sînt.

Stimați colegi,

Cu tot respectul pentru toți colegii din Parlament, noi am discutat pe parcursul săptămîinii curente. Noi am ajuns la un rezultat care poate fi un bun punct de start pe ultima sută de metri, pentru a încheia procedurile de identificare a candidatului agreat de către toți. Și, în acest context, avînd și specificul momentului, așteptările societății, dar și ca o manifestare a încrederii a noastră în forțele noastre proprii de a duce la bun sfîrșit acest exercițiu, eu insist asupra faptului ca examinarea ordinii de zi de astăzi să o începem cu proiectul nr. 328.

Microfonul nr. 5.

Domnul Mihai Ghimpu – Frațiunea PL:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Cu toții cunoaștem că în ultimele două săptămîni este o presiune. Și noi înțelegem acest lucru: două fracțiuni din cadrul Alianței se folosesc de lipsa Frațiunii Partidului Comuniștilor și astfel le permite să adopte hotărîri cu votul majorității celor prezenți în sală.

Noi am venit cu o propunere rezonabilă să nu examinăm azi data. Și lucrul acesta l-am spus și data trecută, la ultima ședință, că, în cazul în care nu-i hotărît candidatul, nu vom vota pentru numirea datei. Și de aceea am venit ca să o amînăm.

Și eu sînt convins că noi vom alege Președintele. Deja lucrurile s-au pornit, s-au discutat candidaturi, o să mai discutăm. Nu se îngrașă cucoșul înainte de Hram. Și o zi, două nu contează. Alta este cînd este Hramul sau Paștele, de acum n-ai încotro și tai cucoșul sau altceva. Aici cu o zi două mai tîrziu dacă o să alegem Președintele sau o să fie numită data, nu-i o problemă.

Eu cred că cel mai important este ca noi să alegem acest Președinte și republica să aibă un Președinte, cetățenii să se mîndrească cu el, să-l cunoască și să zică: da, Alianța pentru Integrate Europeană s-a chinuit, ne-a chinuit și pe noi, dar, în sfîrșit, a rezolvat problema bine și frumos.

Așa că, dacă dumneavoastră, ca Președinte al Parlamentului, insistați să examinăm ca primă chestiune a ordinii de zi – numirea datei, nu ne puneți în situație să părăsim sala.

Eu rog să țineți cont de acordul pe care l-am semnat la constituirea Alianței, că în cazul în care un proiect de lege sau o hotărîre nu are consensul tuturor fracțiunilor, se amîină, se exclude din ordinea de zi și se amîină pentru data viitoare.

Nu încercați să ne faceți pe noi ridicoli, iresponsabili, că noi nu vrem, că noi sîntem așa. Noi vrem să fie ales Președintele, dar noi vrem un Președinte, care să

reprezinte, în primul rînd, fracțiunile parlamentare din Alianță, care și-au asumat actul guvernării. Și doi. Să bucure cetățenii Republicii Moldova și să apere interesele statului și ale cetățenilor. Fără replici, vă rog.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Domnul Mihai Ghimpu:

Știți că eu nu sînt zgîrcit la limbă, la vorbă.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Domnul Valeriu Streleț – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Remarca că ultimele două săptămîni s-a creat o tensiune nu mi se pare relevantă, o spun din numele fracțiunii Partidului Liberal Democrat din Moldova. Noi am menționat și joia trecută, o săptămîină în urmă, că subiectul alegerii Președintelui a depășit deja toate cotele de tensiune, de importanță.

Am acceptat argumentele colegilor noștri din Frațiunea Partidului Liberal că ar trebui să avem un candidat, ca să putem numi data. Am discutat. Vinerea trecută nici nu a fost abordat subiectul respectiv. Astăzi, Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova consideră că avem toate premisele pentru a stabili data alegerilor și pentru a alege Președintele.

Altfel spus, candidatul care a fost propus într-o variantă și în alta, căci știu deja că este cunoscut societății, această situație este rezultatul unor evaluări și decizii, la care au participat toți colegii noștri de fracțiune. Și în situația cînd există argumente plauzibile împotriva acestui candidat, dar nu știu cum pot fi ele formulate, nu știu dacă ar putea servi acesta un temei de a mai tîrîgăna mai departe procedura de numire a datei alegerilor. S-au făcut referințe la acordul Alianței. Adevărat, așa este.

Însă să nu se uite și de promisiunile făcute, că identificați candidatul și noi votăm. Noi votăm. Noi am parcurs acest exercițiu, această etapă. Candidatul este propus și considerăm că astăzi trebuie să luăm o decizie colectivă, stimați colegi, asumată, responsabilă, pentru a nu ține societatea în suspans.

Nu este vorba doar de capriciul nostru sau de soarta... De fapt, și soarta Guvernării democratice de mai departe, vă asigur, este pusă sub un mare semn de întrebare, prin această manieră de conduită și guvernare pe care ne-o permitem, pe care o aducem societății.

Noi susținem propunerea ca să dezlegăm odată acest nod gordian sau să-l tăiem, să numim data alegerii și să alegem Președintele. Aceasta este poziția noastră.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Dumitru Diacov – Frațiunea PD:

Bine, domnule Președinte,

Stimați colegi,

Noi, în acest Parlament, pe parcursul a doi ani jumătate, am făcut foarte multe referințe la această problemă – alegerea Președintelui Republicii Moldova.

Eu am participat la toate discuțiile din ultimele săptămîni, luni. Eu vă spun absolut sincer: impresia personală e că este o problemă pe care noi putem să o rezolvăm, dacă am avea mai multă responsabilitate față de alegătorii noștri, față de țară.

Și vă spun absolut serios, eu nu înțeleg de ce pînă astăzi noi nu am luat această decizie ca să liniștim alegătorii noștri, Republica Moldova și să creăm condiții ca țara noastră să fie un partener serios pe arena internațională?

Alegerea Președintelui nu este o chestiune simplă. Eu înțeleg lucrurile acestea și dumneavoastră tot le înțelegeți. Dar alegerea Președintelui în condițiile actuale este singura și unica problemă, pe care o așteaptă de la noi populația Republicii Moldova.

Și eu cred că Alianța pentru Integrare Europeană trebuie să-și pună ca sarcină această chestiune. Noi avem... ordinea de zi este foarte încărcată, avem foarte multe proiecte, dar nici un proiect nu poate să creeze o situație de consolidare a societății, cum această chestiune.

Pe parcursul ultimelor zile s-au discutat liste și liste. Unele dintr-însele au fost publicate, cel puțin 13 candidați. Partidul Liberal, colegii noștri, întotdeauna ne-au spus: hai să identificăm, hai să căutăm. Și după aceasta – data alegerilor. Dacă nu astăzi, săptămîna viitoare. A trecut o săptămîna – nu. Hai săptămîna viitoare, nu se întîmplă nimic. Hai încă să mai trăgăm. Cînd să trăgăm?

Este absolut necesar ca noi astăzi să luăm o decizie. 15? Bine. 16? Bine. 20? Bine. Dacă există un consens, hai să fixăm o dată. Noi nu putem să mergem pe această cale și din săptămîna în săptămîna, fiindcă tot Parlamentul arată neserios în fața țării.

De aceea, este absolut necesar ca noi să trecem procedurile. Dacă identificăm un candidat, îl votăm pe data de pe care noi o fixăm. Dacă, nu, mai trecem un tur și - la alegeri anticipate. Dacă noi nu sîntem capabili, lasă acest popor să ia o decizie, încă o decizie: pe cine alegem în Parlament? Ca oamenii aceștia, trimiși de noi în Parlament, să rezolve problemele acestei țări.

Eu mă adresez cu o rugămintă foarte mare.

Stimați colegi,

Hai să depășim momentul acesta. Hai să votăm data alegerilor. Noi nu avem altă cale. Eu îl înțeleg pe domnul Lupu. El este Președintele Parlamentului. Noi am vorbit. Domnul Lupu a făcut tot ce se mai poate de făcut. Și s-a retras din funcție, a deschis calea. Hai să trecem aceste proceduri. Opoziția, vedeți ce învinuiri: uzurpare. Nimeni nu dorește să uzurpeze puterea. Noi dorim să alegem un Președinte pe cale absolut legală, să creăm premise pentru dezvoltarea Republicii Moldova. Dar dacă nu sîntem capabili, am fixat data, două ori am trecut și la alegeri anticipate. Lucru care nu-l dorește nimeni.

Eu vă mulțumesc foarte mult.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Așa, ca printre altele, domnule Diacov.

De funcție s-a lăsat Ghimpu. Așa, mai clar ca să fie. Acum ca... Noi vorbim niște lucruri pe care nu le cunoaște presa și lumea. Ca să cunoască toată lumea, Partidului Liberal abia astăzi dimineață i-a fost înaintată candidatura aleasă, selectată, mai corect, din multe nume. Și noi am avut întâlnire, fracțiunea. De aceea și s-a amînat ședința de la 11.00 la ora 13.00.

Întîlnindu-ne cu acest candidat, dumnealui a spus că nu ne poate da nouă un răspuns dacă acceptă să fie sau nu candidat? Întorcîndu-mă la colegii de Alianță și anunțîndu-le ceea ce a spus candidatul, pe care ni l-au propus, dumnealor spun: bine, atunci dar doamna Bacalu.

Domnilor deputați,
Domnule Președinte,
Stimați colegi,

Noi nu putem rezolva problema Președintelui din fugă și prin întuneric. Azi ne dați un candidat, peste două ore ne dați altul. Noi trebuie să discutăm, să vedem. Cu atît mai mult, că candidatura a doua, pe care ne-ați înaintat-o – doamna Bacalu, nimeni nu o cunoaște.

Eu am fost deputat în al doilea Parlament '94 – '98, dumneaei a fost viceguvernator din '96 pînă în '98 și nu mi-o amintesc. Doi ani de zile, adică, a conlucrat Banca Națională cu Parlamentul. De aceea și vă rog să nu pedalați că PL-ul vrea alegeri anticipate. Noi nu vrem alegeri anticipate.

Așa, sincer, am vrea ca să primiți o lecție voi. Fiindcă la ceea ce am ajuns, știe lumea din ce cauză am ajuns, nu din cauza PL-lui. Dar noi nu ne dorim aceste alegeri anticipate, fiindcă nu este alternativă decît ceea care sîntem noi aici: răi, buni, cum sîntem. Da, nu sîntem, cum am spus, nu cheie de biserică, dar mai buni decît comuniștii. Dar, haideți, să hotărîm candidații și apoi numim data. Dacă puneți la vot, considerați că fracțiunea nu este în sală, noi părăsim sala.

Și nu aprindeți spiritele, nu presați. Noi cînd am acceptat actul de guvernare, am avut o înțelegere, am semnat un document. Și noi ne-am conformat unor decizii. Și mie nu mi-a plăcut că voi ați renunțat la referendum. Nu mi-a plăcut, dar m-am conformat și eu, și partidul, și fracțiunea. Și nu am ieșit, nu am presat, și am spus: nu, vrem referendum. Bine, voi hotărîți.

De ce noi întotdeauna trebuie să vă înțelegem pe voi? Dar voi pe noi nu trebuie. Voi vreți ca noi tot timpul: să cedăm funcția de speaker, să cedăm funcția de prim-vicepreședinte al Parlamentului, să acceptăm ca membru al Biroului permanent al Parlamentului să fie doar unul și de la alții cîte trei, să nu ne revină nici Procuratura, nici Centrul Corupției, nici Ministerul de Interne nouă. Tot așa.

Dar nu se poate așa. Ori sîntem colegi de Alianță, ori sîntem echipă, ori nu sîntem echipă. Dar așa ca să ne mînați pe noi, cum v-ați deprins pînă acum, mă scuzați vă rog, alegătorii noștri nu-s de acord. Și noi ținem cont de părerea alegătorilor noștri.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Dodon Igor, grupul parlamentar al socialiștilor.

Stimați colegi din Parlament din majoritatea parlamentară,

Eu cred că întreaga țară așteaptă una din două decizii: sau alegem Președintele, sau trebuie să spunem foarte clar oamenilor, că cineva nu dorește să aleagă Președintele și să spunem că mergem la anticipate.

Întreaga țară acum este cu ochii pe noi, pe fiecare dintre noi, pe ambițiile personale ale cuiva, pe mofturile cuiva. Socialiștii au demonstrat că noi nu avem ambiții, nu avem mofturi, nu am solicitat funcții. Noi am propus și sîntem gata să votăm pentru candidatura partinică.

La această etapă sîntem într-o situație cînd o componentă a Alianței pentru Integrare Europeană face deschis jocul comuniștilor. Și eu cred că lucrul acesta se vede deschis că cineva... Nu știu, poate au și întrevederi între ei, cine știe? Trebuie de verificat. Însă cineva face jocul comuniștilor.

Stimați colegi din Partidul Liberal,

Eu știu că mulți dintre voi nu sînteți de acord cu opinia celui care face jocul lui Voronin – Tkaciuk. Gîndiți-vă foarte bine unde mergeți!

Stimați colegi din Alianța pentru Integrare Europeană, PD și PLDM,

Vreau să vă aduc aminte cum ați făcut jocul PL-lui, cînd ați asigurat ca cineva să cîștige Primăria municipiului Chișinău. Trei ani ați fost șantajați de către domnul Ghimpu. Acum sînteți șantajați în continuare. Și lucrul acesta trebuie spus foarte clar: că cineva șantajează o țară întreagă, nu doar Parlamentul Republicii Moldova.

Și dacă o să ne lăsăm șantajați în continuare, înseamnă că aceasta ne este soarta. Eu sînt sigur că alegătorii care ne privesc acum, marea majoritate a alegătorilor mai sperau pînă astăzi că se va găsi un compromis, că va fi înțelepciune și rațiune în Parlament, nu mofturi și egoism personal. În această situație, cred că altă soluție decît să spunem clar: oameni buni, PL-ul face jocul comuniștilor și punct. Și mergem la anticipate și o să vedem ce o să fie mai departe.

Eu vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Acestea fiind reacțiile pe marginea celor propuse. Regulamentar, democratic menținerea sau nu în ordinea de zi a proiectului nr. 328 îl vom decide prin exercițiul de vot, așa cum și se cere în cadrul unui Parlament, pe care motiv voi

supune votului cine este pentru susținerea inițiativei expuse la microfonul nr. 5 privind excluderea de pe ordinea de zi a proiectului nr. 328.

Cine este pentru rog să voteze pentru excluderea... propunerea Partidului Liberal privind excluderea proiectului nr.328. (*Rîsete în sală.*)

Iată că fixăm: din cei prezenți în sală două voturi, ținînd cont de faptul că colegii din Frațiunea PL au părăsit sala. Aceasta este realitatea. Lucrul acesta nu ne mai permite să continuăm ședința de astăzi, pe motivul absenței cvorumului.

Regret să constat acest lucru. Și vreau să menționez un singur fapt. Săptămîna trecută, noi, într-adevăr, am mers pe calea consensului. S-a vorbit de cîteva zile, s-a vorbit că revenim peste o săptămîină și toți sînteți martorii acestor declarații, că stabilim data săptămîina viitoare.

S-a muncit din greu și s-a ajuns la un număr de propuneri: doi, unul, toți fiind refuzați. Însă problema cea mai mare nu este aceasta. Problema cea mai mare e că la întrebarea „Propuneți ceva, cum mergem în continuare, care este alternativa? nu vine nici un răspuns. Este un blocaj. Iată de ce fixarea datei alegerilor într-o perspectivă de 3 – 4 săptămîni este un factor de automobilizare și de excludere a fenomenului sau a procesului pe care l-am înregistrat pe parcursul acestei săptămîni.

Ședința o declar închisă pe motivul evocat anterior. Următoarea ședință, dacă nu intervin modificări, pe care le vom decide cu dumneavoastră, este pentru joia viitoare, în ziua de 1 martie.

Vă mulțumesc.

Vă doresc o zi bună în continuare.

Ședința s-a încheiat la ora 13.32.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*